

საიამ „ოჯახში და ქალთა მიმართ ძალადობის აქტუალური საკითხები“ კვლევის შედეგების პრეზენტაცია გამართა

ა.წ. 28 მარტს, საიამ კვლევის **„ოჯახში და ქალთა მიმართ ძალადობის აქტუალური საკითხები“** პრეზენტაცია გამართა.

კონკრეტულ მაგალითებზე დაყრდნობით, კვლევაში გაანალიზებულია ოჯახში ძალადობის, ოჯახური დანაშაულებისა და ქალთა მიმართ ძალადობის ფაქტებზე სახელმწიფოს რეაგირების ეფექტიანობა. კვლევის მიზნებისთვის, საიამ შეისწავლა და შეაფასა სამართალდამცავი ორგანოების რეაგირების, ასევე პროკურატურისა და სასამართლოს მიდგომების, მოძალადეებისა და ძალადობის მსხვერპლთათვის სახელმწიფოს მიერ შეთავაზებული სერვისები.

სახელმწიფომ მსგავს საქმეებზე რეაგირების გაუმჯობესების მიზნით არაერთი ქმედითი ნაბიჯი გადადგა, თუმცა კვლავაც იკვეთება მთელი რიგი ხარვეზები და გამოწვევები. კვლევაში შეფასებულია როგორც პრაქტიკაში არსებული პრობლემები, ისე საკანონმდებლო ხარვეზები.

დაკვირვების შედეგად გამოვლინდა შემდეგი ძირითადი მიგნებები:

- ძალადობის მსხვერპლებთან ინტერვიუმ აჩვენა, რომ ძალადობის გამომწვევი მიზეზი ხშირად არის მოძალადეთა მხრიდან მსხვერპლის ქცევის კონტროლის სურვილი, მოძალადეების ნებასთან შეუსაბამო მოქმედება და ოჯახში არსებული დაქვემდებარებული და სტერეოტიპული როლები;
- საიას წარმოებაში არსებული საქმეების ანალიზი ცხადყოფს, რომ როდესაც ოჯახურ კონფლიქტში მონაწილე ორივე მხარე აცხადებს, რომ დაექვემდებარა ძალადობას, იკვეთება პოლიციის მხრიდან მსხვერპლის იდენტიფიცირების პრობლემა. მსგავს შემთხვევებში, შემაკავებელი ორდერი გამოიცემოდა როგორც მოძალადის, ისე მსხვერპლის მიმართ, რაც მიუთითებს პოლიციის მიერ მოძალადისა და მსხვერპლის გარჩევის სირთულეზე;
- შსს-ის წარმომადგენლებთან ინტერვიუებმა გამოავლინა, რომ სამართალდამცავი უწყების მხრიდან ეფექტიანი რეაგირება გამომწვევაა, როდესაც მსხვერპლი თავს იკავებს ძალადობის თაობაზე ინფორმაციის მიწოდებისგან ან/და აქვს გამოძიების დანყებისადმი უარყოფითი დამოკიდებულება;
- ინტერვიუებმა გამოკვეთა, რომ შემაკავებელი და დამცავი ორდერების მონიტორინგის მიზნით, არ ტარდებოდა პროაქტიული ღონისძიებები სამართალდამცავთა მხრიდან. ორდერის პირობების დარღვევის გამოვლენა უმეტესად მსხვერპლის ინიციატივაზე იყო დამოკიდებული. მართალია, 2018 წლიდან შსს-ში დაინერგა ორდერების მონიტორინგის მექანიზმი, თუმცა, საიას მოთხოვნის მიუხედავად, არ მოგვანოდეს ინფორმაცია, თუ როგორ მუშაობს აღნიშნული მექანიზმი;
- 2017 წლის პერიოდში შესწავლილი 102 გადაწყვეტილებიდან, პროკურატურის მხრიდან მხოლოდ 2(2%) შემთხვევაში იყო გამოკვეთილი გენდერული დისკრიმინაციის მოტივი. რაც შეეხება 2018 წელს, შესწავლილი 131 გადაწყვეტილებიდან 3(2%) შემთხვევაში მოხდა დისკრიმინაციული მოტივი გამოკვეთა ბრალდების მხარის მიერ; სასამართლომ არცერთ შემთხვევაში არ გაიზიარა პროკურორის არგუმენტაცია დანაშაულის დისკრიმინაციულ მოტივთან დაკავშირებით. შესაბამისად, სასჯელის დამამძიმებელ გარემოებად გენდერული ნიშნით დანაშაულის ჩადენა არ გამოყენებულა;
- განაჩენების ანალიზმა ცხადყო, რომ ოჯახური დანაშაულების ჩადენისას, ძირითადად, განაჩენი დგება ფიზიკური ძალადობის ფაქტებზე. დადებითად აღსანიშნავია, რომ 2018

- სასამართლო განჩინებების შესწავლამ აჩვენა, რომ 2018 წელს კიდევ უფრო გამკაცრდა პროკურატურის პოლიტიკა აღკვეთის ღონისძიების მოთხოვნის ნაწილში. კერძოდ, 2017 წელს შესწავლილი 54 განჩინებიდან 12 (22%) შემთხვევაში მოითხოვა პროკურატურამ გირაო, ხოლო 2018 წელს პროკურატურამ 77 საქმიდან მხოლოდ 4 (5%) შემთხვევაში მოითხოვა გირაო;

ველევა საიას მიერ განხორციელდა ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) დაფინანსებით, პროექტის უზენაესობის მხარდაჭერა საქართველოში (PROLoG) მეშვეობით, რომელსაც აღმოსავლეთ-დასავლეთის მართვის ინსტიტუტი (EWMI) ახორციელებს.

ჯ. კახიძის #15, თბილისი, საქართველო, 0102 ; ტელ: (995 32) 95 23 53; ფაქსი: (995 32) 92 32 11; ელ-ფოსტა: gyla@gyla.ge; www.gyla.ge
15, J. Kakhidze str. 0102, Tbilisi, Georgia. Tel: (995 32) 95 23 53; Fax: (995 32) 92 32 11; E-mail: gyla@gyla.ge; www.gyla.ge